

FORSKARSKOLA I LEARNING STUDY, UNDERVISNINGSGRUNDUTVECKLANDE ÄMNESDIDAKTISK FORSKNING

Ansökan avser finansiering för en ny utbildningsomgång av den nationella forskarskolan i *learning study* (FLS), en undervisningsutvecklande forsknings- och utvecklingsansats. Den syftar till att utveckla kunskap om specifika kunnande i olika skolämnen samt vad som krävs i undervisningen för att elever skall kunna utveckla sådant kunnande. 2011 beviljade VR Högskolan i Jönköping medel för 15 forskarstuderande att delta i forskarskola i Learning study. Till dessa utbildningsplatser sökte 90 lärare från hela Sverige, dvs. det fanns sex sökande till varje plats. Intresset för denna forskarskola är således stor. Då de antagna forskarstuderandena kommer att examineras våren 2014, är vår avsikt är att kunna möta intresset genom att starta en ny omgång. Erfarenheter från FLS är centrala i föreliggande ansökan. De forskarstuderande i den pågående forskarskolan följer väl den planerade studietaken och förväntas således att avlägga examen inom den planerade studietiden. De har eller kommer att (bidrag är accepterade) presentera sina forskningsstudier på flera nationella och internationella konferenser under 2013. Vi har byggt upp en struktur av kurser, handledning, seminarieverksamhet och samverkan med de deltagandes skolhuvudmän som har fungerat väl, men uppläggnings- och kursinnehåll kommer att utvecklas ytterligare för att skapa en så god utbildningsmiljö som möjligt.

Inriktning

Forskar skolans planeras och genomförs i samverkan mellan Högskolan för lärande och kommunikation (HLK), Högskolan i Jönköping, Göteborgs universitet och Stockholms universitet och planeras för att anta 15 forskarstuderande. Den har en ämnesdidaktisk inriktning, men hålls samman av en specifik forskningsansats; Learning study. De forskarstuderande kan inrikta sina studier mot olika skolämnen/ämnesområden inom grund- och gymnasieskolan.

Den föreslagna forskarskolan syftar till att:

- förstärka den ämnesdidaktiska forskningen med inriktning mot lärande, kunskap och undervisning inom skolans olika ämnen
- utveckla forskning som syftar till att förbättra undervisningen (och därigenom förbättra måluppfyllelsen)
- komplettera andra ämnesdidaktiska forskarskolor genom att omfatta flera ämnesområden och därmed möjliggöra en komparativ ämnesdidaktik
- ge skolning i forskningsmetoder som är klassrumsbaserade, kollaborativa, intervenerande och förbättringsinriktade
- erbjuda en forskarutbildning som också ger kompetens att leda lokalt ämnesdidaktiskt forsknings- och utvecklingsarbete
- erbjuda en ämnesdidaktisk forskarutbildning också för lärare i grundskolans tidiga årskurser (åk 1-6)
- förstärka tillgången på forskare med inriktning mot klassrumsbaserade studier av undervisning och lärande
- erbjuda en forskarutbildning med en arbetsmarknad utanför akademien
- optimalt utnyttja de olika kompetenser som finns vid olika lärosäten i Sverige som lärare/handledare i forskarskolan

Learning study är en forskningsansats för lärardriven praktikbaserad och praktikutvecklande forskning (Marton & Pang, 2003). Den kan ses som en hybrid av den japanska lesson study

(Lewis, 2006) och design research (Cobb et al., 2003). Det handlar således om en form av teoretiskt grundad och systematiskt genomförd kunskapsproduktion som bedrivs av lärare i klassrummet. Learning study har utvecklats i nära samarbete med forskningsmiljöer vid Hong Kong University och Hong Kong Institute of Education. Den kännetecknas av det dubbla syftet att förbättra undervisningen (öka måluppfyllelsen) och samtidigt fungera teoriutvecklande (jfr. Cobb et.al., 2003, Van der Akker, et.al. 2006). I en cyklisk forskningsdesign arbetar man med att utveckla undervisningen samt att fördjupa förståelsen av det som eleverna skall lära sig. Det resulterar i beskrivningar och analyser av de studerade fenomenen, dvs. de förmågor som eleverna förväntas att utveckla och elevernas kunskapsutveckling i relation till hur det som de förväntas att lära sig kan manifesteras i undervisningen.

Learning study har prövats och utvecklats i flera av VR finansierade forskningsprojekt (2003; 2007, 2009). I ett stort antal publikationer som bygger både på dessa svenska (t.ex. Holmqvist et al. 2007; Wernberg, 2009; Gustavsson, 2008; Runesson & Gustavsson, 2012) men också internationella studier (t.ex. Marton & Pang, 2003) har visats att learning study är en effektiv form för utveckling av undervisningen och förbättring av elevernas resultat. Den fungerar också som professionsutveckling genom att ge lärare redskap för att systematiskt utveckla undervisningen i förhållande till specifika kunskapsmål (Holmqvist, 2011).

Learning study fungerar både som ett evidensinriktat utvecklingsarbete i den lokala skolan (utvecklingen av undervisningen kalibreras hela tiden gentemot elevernas lärande) och som en forskningsansats för utveckling av ämnesdidaktiska kunskaper. Genom att avhandlingsarbetena görs i form av klassrumsbaserade learning study, som involverar lärare på de medverkande skolorna, bidrar de till såväl skolutveckling som generell kunskapsutveckling. Även om samtliga avhandlingsarbeten i forskarskolan kommer att vara i form av en eller flera learning study, kan forskningsfrågorna variera genom att de t.ex. fokuserar de studerade kunskapsmålen innebörd, villkoren för lärande av det specifika kunskapsinnehållet, ”svåra lärandeproblem”, undervisningens utformning eller bedömning av elevernas kunnande. Exempelvis behandlar några av avhandlingsarbetena i innevarande FLS vad det innebär att kunna tolka historiska källor på sådant sätt att man kan ge rimliga förklaringar, vilken undervisningsdesign som gynnar elevers förståelse av proportionalitet samt vad behöver man lära sig för att kunna skriva en berättelse som fångar läsarens intresse.

Att på ett djupare plan och i relation till den egna praktiken kunna studera och utforska elevernas lärande och hur handlingar i klassrummet påverkar vad eleverna lär sig, är en viktig kompetens för lärare. Kunskapen om relationen mellan lärande och undervisning är emellertid svagt utvecklad. (jfr. t.ex. Nuthall, 2004; Eriksson, 2012). Syftet med den planerade forskarskolan är dels att de studerande skall bidra med att utveckla kunskap om detta, dels att de skall skaffa sig sådana kunskaper och färdigheter så att de framgent kan leda och genomföra forskning kring undervisningens innehåll, det som elever förväntas lära sig och relationen lärande och undervisning, i den egna verksamheten. Forskarskolan ingår på så sätt i ett mer långsiktigt uppbyggnadsarbete med att göra skolan till en progressiv (Foray, 2007) och epistemisk kultur (Knorr Cetina, 1999), så att lärare blir delaktiga i den kunskapsproduktion som skall utgöra den vetenskapliga grunden för deras arbete (Carlgren, 2012).

Forskarskolan skall ge ämnesdidaktisk fördjupning – delvis i form av kurser men framförallt kommer avhandlingsarbetet i sig att ge fördjupat ämneskunnande. Genom inriktningen mot läraryrkets kärnfrågor: kunnande, lärande, undervisning och bedömning inom skolans olika

ämnesområden, kommer de forskarstuderandes s avhandlingsarbete att ge ett bidrag till det ämnesdidaktiska fältet med grund i klassrumspraktiken. Forskarskolan skall också ge såväl allmän som specifik metod- och teoretisk skolning, särskilt när det gäller design- och undervisningsutvecklande forskning; specifikt Learning study.

Programbeskrivning

Forskarskolan riktar sig till lärare i hela grundskolan samt gymnasieskolan och skall ge en licentiatexamen inom något didaktiskt ämne. Utbildningen anordnas i samverkan mellan universiteten i Stockholm och Göteborg tillsammans med HLK i Jönköping med den senare som världhögskola. De forskarstuderande skall antas till de medverkande lärosätenas respektive forskarutbildningar. Forskarskolan erbjuder en gemensam ramstudieplan som kan anpassas till de aktuella forskarutbildningarna vid respektive lärosäte. Avhandlingsarbetet skall genomföras tillsammans med arbetslag på den egna skolan eller i skolområdet och i form av en eller flera learning study. På så sätt blir kolleger och skolledare engagerade i den forskarstuderandes avhandlingsarbete. Därmed läggs grunden till en inriktning på skolutveckling och kunskapsproduktion som kan fortgå även efter att licentianden har avslutat utbildningen.

Forskarskolans uppgift är att erbjuda en god utbildningsmiljö, där de medverkande lärosätenas kompetens kompletterar varandra och där man samarbetar när det gäller kurser, seminarier och handledning (se beskrivning av forskningsmiljöer nedan). De forskarstuderande kommer att ha två handledare, en kunnig inom ämnet/ämnesområdet och en med kompetens i learning study. Inom ramen för forskarskolan kommer kurser, seminarier, konferenser samt handledning att arrangeras. I några av dessa sammanhang kan handledare och övriga intresserade forskare inbjudas. Därmed erbjuds en kollektiv kunskapsutveckling, framför allt kring frågor som rör skillnader och likheter mellan olika ämnesdidaktiska fält, s.k. komparativ ämnesdidaktik.

Utbildningen kommer att ges som en kombination av distans- och campusutbildning. Vissa kurs- och seminarietillfällen kommer att förläggas som internat. De ingående lärosätena kommer att ansvara för de kurser som ges inom ramen för forskarskolan. Inom forskarskolans ram kommer också minst två seminarier att arrangeras där de forskarstuderandes s avhandlingstexter ventileras. De forskarstuderande kommer under sin studietid att ingå i såväl en ämnes-/ämnesdidaktisk som 'learning study'-forskningsmiljö.

Studietid och samverkan med skolhuvudmännen. De nya villkoren för finansiering av de forskarstuderandes löner, som gäller för denna omgång, får implikationer för forskarskolans uppläggning. Då huvudmännen skall stå för lönekostanden, kan dessa tänkas vilja ha inflytande över såväl studietid som inriktning på avhandlingsarbetet. Vi planerar därför för att, inför utlysning och antagning, etablera kontakt med de kommuner som kan tänkas vara intresserade av forskarskolans utbildning. Detta innebär att, förutom att informera om verksamheten, planera för omfattningen av licentiandens studier (man kan anta att olika huvudmän föredrar olika omfattning av andelen studier/yrkesarbete), också förankra forskningsproblemen i verksamhetens frågor och problem. Utbildningen i forskarskolan kommer att vara flexibel i så måtto att studietiden kan tillåtas att variera mellan de forskarstuderande. De gemensamma kurserna och seminarierna kommer dock att genomföras samtidigt och med samtliga, oavsett studietakt.

Utvärderingen av de tidigare genomförda forskarskolorna (Högskoleverket, 2012) har visat på brister i hur kommunerna har utnyttjat de forskarutbildade lärarnas kompetens liksom de forskningsresultat de har genererat. Vi menar att ansatsen learning study i sig gör att de forskarstuderandes forskningsarbeten blir integrerade i verksamheten (Learning study genomförs ju i ett kollegialt samarbete), men vi vill öka denna integrering ytterligare genom att den forskarstuderande, i samråd med skolledning el. motsvarande och utifrån en inventering av behovet i verksamheten, väljer inriktning på avhandlingsarbetet. Exempelvis kan det i en kommun finnas behov av att utveckla kunskap om läsförståelse och en vilja att göra en bred och fördjupad satsning på detta. I ett sådant fall kan inriktningen på licentiandens arbete vara att utveckla kunskap om läsförmågans beskaffenhet och om sätt att undervisa om detta som leder till att eleverna utvecklar denna förmåga och hur detta skall utvärderas.

Organisation

Organisation och ledning. Forskarskolan kommer att erbjuda 15 studieplatser. Den kommer att ledas av en styrelse med representanter för de medverkande lärosätena (Prof. U. Runesson, HLK, Prof. I. Carlgren, SU; Prof. I. Eriksson, SU, Doc. M. Holmqvist, GU) samt två representanter för de forskarstuderande. Styrelsen skall sammanträda två gånger per termin. Styrelsen har det yttersta ansvaret för utbildningens kvalitet och, tillsammans med de medverkande lärosätenas vetenskapliga ledning, för att avhandlingsarbetena håller en god vetenskaplig kvalitet. För den operativa ledningen och för utbildningens genomförande svarar värdhögskolan (HLK) med Prof. Ulla Runesson som programkoordinator. Värdhögskolan, med koordinator som den operativt verksamme, ansvarar för att individuella studieplaner upprättas i samråd mellan licentianden, handledarna samt den ansvarige vid respektive lärosäte. Koordinator ansvarar också för att studieplanerna följs upp, liksom att de forskarstuderande tilldelas erforderliga handledningsresurser. Koordinator kommer även att ha en samordnade funktion i forskarskolan. Det innebär att tillse att såväl adekvat kursutbud erbjuds som att de seminarier och andra gemensamma aktiviteter som skall ske inom forskarskolans ram kommer till stånd.

Till den pågående forskarskolan finns ett etablerat ett vetenskapligt råd med nationellt och internationellt erkänt kompetenta forskare inom området lesson/learning study knutet (Prof em Ference Marton, GU, Dr. Cathrine Lewis, Mills College, US, Ass. Prof. Pang Ming Fai, The University of Hong Kong, Hong Kong, Prof em John Elliot, University of East Anglia, UK, Prof. John Leach, Sheffield Hallam University, UK). Rådet skall utgöra den vetenskapliga garanten för utbildningen och dess ledamöter skall också utnyttjas som föreläsare i kurserna.

Antagning. Doktoranderna antas vid och lägger fram sin avhandling vid något av de tre medverkande lärosätena och i relevant forskarutbildningsämne. De regler som gäller för avläggande av licentiatexamen kommer att gälla för forskarskolans licentiander. Beslut om antagning till forskarskolan görs, efter behörighetsprövning och sakkunnigbedömning, i samråd med representanter för de medverkande lärosätena. Därefter antas de till respektive lärosätes forskarutbildning. Bedömningen görs i två steg. I det första steget bedöms de skriftliga dokument, varav en skiss till forskningsplan ingår, som de sökande uppvisar. I nästa steg görs en intervju med de sökande. Forskarskolan beräknas att starta höstterminen 2014. Vårterminen 2014 används för lansering av FLS, planering med skolhuvudmännen samt antagning.

Handledning. De forskarstuderande kommer att få två handledare (varav minst en skall komma från det egna lärosätet). Följande personer, vilka har lång erfarenhet av ledning och

forskning kring learning study, kommer att vara ansvariga för handledning och uppföljning av licentiandernas projekt

Prof. Ulla Runesson, HKL

Doc. Mona Holmqvist, GU

Prof. Ingrid Carlgren, SU

Prof. Inger Eriksson, SU

En av handledarna skall ha kompetens inom det ämnes-/ämnesdidaktiska innehåll som avhandlingsarbetet kommer att ha. De båda handledarnas kompetens skall tillsammans garantera att licentianden får god handledningskompetens i såväl learning study som i relevant ämnes/ämnesdidaktiskt område. När det gäller licentiandens ämnes/ämnesdidaktiska handledare, är det i detta skede omöjligt att ange namn och omfattning, eftersom forskarskolan är öppen för flera ämnes/ämnesdidaktiska inriktningar (hur många som kommer att skriva sin avhandling mot, t.ex. ämnet engelska, vet vi först efter antagningen). Förteckning av tilltänkta handledare finns i tabell 1 nedan. Beslut om examinator då den forskarstuderande lägger fram sin avhandling, tas av den ansvarige vid det lärosäte där denne är antagen.

När det gäller handledarnas vetenskapliga kompetens, kommer minst en av dem att vara professor eller docent. Av tabell 1 framgår att det på varje lärosäte finns vetenskaplig kompetens inom de ämnen/ämnesdidaktiska områden som kan bli aktuella för licentiandernas avhandlingsarbeten, så att de tre lärosätena *sammantaget* kan garantera att licentianden får adekvat och kompetent handledning. Vi har också försäkrat oss om att det finns forskningsmiljöer vid de olika lärosätena som kan stödja licentiandernas utbildning (se *forskningsmiljöer* nedan)..

Ramstudieplan. För att hålla samman forskarskolan är det nödvändigt att några av kurserna är gemensamma för alla. Samtidigt måste det finnas en öppning för de forskarstuderande att välja kurser som passar inriktning på deras avhandlingsarbete. Kursinnehållet måste också anpassas till de delar som är obligatoriska inom respektive lärosätes forskarutbildningar. Av det skälet kommer forskarskolan att ha en ”ramstudieplan” enligt följande:

Forskningsmetoder och vetenskapsteori 15 hp. Denna kurs/dessa kurser skall innehålla kvalitativa och kvantitativa metoder och ansatser, vetenskapsfilosofi och -teori, forskningsetik och ge en god grundläggande och bred vetenskaplig skolning.

Learning study som ansats för praktikutvecklande forskning 7,5 hp. Kursen skall ge en god metodisk kunskap som kan vara till grund för licentiandernas avhandlingsarbete.

Klassiska perspektiv på undervisning och lärande, 7.5 hp. Kursen behandlar och ger en orientering i några centrala perspektiv på detta.

Läroplansteoretiska och didaktiska perspektiv på kunskap, 7,5 hp. Kursen ger en kunskapsteoretisk grund för lärares arbete med didaktiska frågor.

Ansatser och traditioner inom praktikutvecklande forskning 7,5 hp. Kursen utgår från olika riktningar av ’teacher/practioner research’ och behandlar olika metodiska ansatser lämpliga för praktikutvecklande forskning; så som lesson study, aktionsforskning, design research.

Ämnesdidaktisk-/ämnesfördjupande kurser 15 hp. Dessa kurser skall ge licentianderna en ämnesteoretisk/didaktisk fördjupning relaterad till det ämne som avhandlingen behandlar.

Fyra av dessa kurser: Ansatser och traditioner inom praktikutvecklande forskning, 7,5 hp, Learning study som ansats för praktikutvecklande forskning, 7,5 hp, klassiska perspektiv på undervisning och lärande, 7.5 hp samt Läroplansteoretiska och didaktiska perspektiv på

kunskap, 7,5 hp.. kommer att anordnas av forskarskolan och läsas gemensamt av alla. Dessa utgör forskarskolans profilkurser och har getts i den LSF som avslutas 2014.

Seminarieverksamhet, konferenser, publikationer etc. Förutom de ovan beskrivna kurserna, kommer seminarier, viss handledning samt konferenser att anordnas inom forskarskolans ram. Avhandlingsarbetena kommer att ventileras vid gemensamma seminarier anordnade av forskarskolan vid två tillfällen under studietiden. Inom ramen för forskarskolan kommer de att erbjudas att delta i de internationella konferenser som ligger inom ramen för forskarskolans inriktning; speciellt den årliga konferensen som anordnas av World Association of Lesson study (WALS). Andra lämpliga konferenser för att presentera bidrag är exempelvis NOFA (Norsk Fagdidaktisk Forening), ECER (European Conference on Educational Research). De forskarstuderande kommer att uppmanas att publicera bidrag, kanske främst i den internationella tidskriften, Journal for Lesson and Learning study, men även i andra internationella tidskrifter.

Forscarskolans betydelse för forskningsområdena

Även om omfattningen av den svenska ämnesdidaktiska forskningen har ökat under det senaste decenniet (Se t.ex. Vetenskapsrådet 2011, Arfwedsson, 2006; Schullerqvist, 2005; Strässer, 2005) har få studier ett undervisningsutvecklande fokus som utgår från sådana utmaningar som lärare står inför i sitt vardagsarbete och som handlar om ”svåra lärproblem”, dvs. det som lärarna finner att eleverna har svårt att lära. Vi ser en möjlighet att genom FLS bidra till att generera kunskap som kan utgöra den vetenskapliga grunden för skolans verksamhet samt att, på lång och kort sikt, göra skolan delaktig i den ämnesdidaktiska kunskapsproduktionen.

Förutom att licentiandernas avhandlingar kommer att ge ämnesdidaktiska kunskapsbidrag, har den planerade forskarskolan betydelse även i andra avseenden. Genom införandet av lektorstjänster finns ett behov av lärare med forskarkompetens, inte bara med avseende på skolans ämnesinnehåll, utan framför allt att kunna leda och bedriva undervisningsutvecklande forskning. Med den dubbla kompetens som ges genom vår forskarskola är risken mindre att de forskarutbildade lärarnas forskning efter avslutade studier bedrivs isolerat från skolutveckling. Den kompetens som forskarskolan kommer att ge och det upplägg den har, gör att förutsättningarna för att forskningen (både under studietiden och efteråt) skall kunna integreras i verksamhetsutvecklingen, är optimal.

Forskningsmiljöer

Institutionen för didaktik och pedagogisk profession, Göteborgs universitet. Här finns en väl etablerad forskningsmiljö kring learning study med professorer, docenter, doktorer och doktorander. I denna miljö utvecklades den svenska varianten av learning study 2003 inom ramen för ett av Vetenskapsrådet finansierat projekt. Ytterligare ett VR-projekt har genomförts 2007-2010. Dessa har resulterat i avhandlingar, artiklar i internationella tidskrifter samt bokkapitel i internationellt publicerade böcker. Här har också ett flertal learning study-kurser om 7,5 resp 15 hp på grundnivå genomförts under åren 2007-2013. Tillsammans med RUC (Regionalt Utvecklingscenter) har ett flertal nationella konferenser anordnats där lärare har presenterat sina genomförda learning study (www.ur.se/play/156964). Inom institutionen finns också ämnesdidaktiska forskningsmiljöer kring NO, teknik, matematik, SO samt engelska. Den vetenskapliga kompetensen inom dessa områden är mycket god. Vid institutionen bedrivs forskarutbildning inom ämnesdidaktik, pedagogik och pedagogiskt arbete.

Högskolan för lärande och kommunikation, Högskolan i Jönköping. Denna är en växande forskningsmiljö, där forskning bedrivs med stöd av VR kring learning study. HLK är också världshögskola för den pågående FLS (2012-14). Miljön är genom forskarskolans koordinator starkt knuten till göteborgsmiljön genom bl.a. ett pågående gemensamt forskningsprojekt. Inom HLK finns forskningsmiljön Skolnära forskning med specifik profil mot frågor om hur de insatser som görs av lärare kan utveckla och förbättra skolan och lärande. De innefattar områdena didaktik, ämnesdidaktik, lärande och pedagogiskt arbete. Forskningsmiljön inrymmer också specifika ämnesdidaktiska forskningsplattformar, vars syfte är att bidra med ny kunskap och till ökad samverkan mellan utbildning, forskning och det omgivande samhället. Dessa leds av en professor eller senior forskare. Inom miljön finns vetenskaplig kompetens inom tyska, engelska/-didaktik, statskunskap/samhällskunskap, historia/-didaktik, religionsvetenskap/-didaktik, No/no-didaktik, svenska/läs och skriv samt matematikdidaktik. Inom miljön finns den s.k. Akademin för skolnära forskning, en samverkan mellan HLK och omgivande kommuner med syfte att stärka verksamhetens forskningsbas. Bl.a. samfinansieras flera ”kommundoktorander” inom HLK:s forskarskola. Här ges forskarutbildning i didaktik, pedagogik, specialpedagogik, handikappvetenskap samt medie- och kommunikationsvetenskap.

Stockholms universitet. Vid SU bedrivs idag olika verksamheter relaterade till Lesson och Learning study vid flera av de utbildningsvetenskapliga institutionerna: kurser på såväl grund- som avancerad nivå, kommunfinansierade projekt och avhandlingsarbeten. De forskarstuderande kommer att bli antagna på olika institutioner (beroende på ämnesinriktning) och därigenom kommer de att tillhöra olika forskningsmiljöer. Men, genom gemensamma seminarier kommer de att få en gemensam forskningsmiljö för forskningsmetodiska frågor (i anslutning till Learning study) liksom för frågor av komparativ ämnesdidaktisk art. Vidare har SU tillsammans med några kommunerna i Stockholm län byggt upp en gemensam plattform/miljö för undervisningsutvecklande ämnesdidaktisk klassrumsforskning. Denna plattform fungerar som en sammanhållande miljö för olika slags projekt av design- och lesson/learning study-karaktär genom regelbundna forskarseminarier – de forskarstuderande kommer också att knytas till plattformen. Aktuella forskarutbildningsämnen är: matematikämnets didaktik, naturvetenskapsämnenas didaktik, språkdidaktik samt didaktik.

Etiska överväganden

De planerade forskningsprojekten kommer att följa Vetenskapsrådets regler för god forskningssed. I detta fall betyder det främst att inhämta deltagande lärares och elevers tillstånd (för omyndiga elever; vårdnadshavares tillstånd), informera om forskningens syfte, att deltagande är frivilligt samt att de kan garanteras anonymitet. I det fall etikprövning kan bli aktuell, ansvarar FLSs ledning för att sådan kommer till stånd.

Internationellt samarbete

I de deltagande forskningsmiljöerna finns, förutom det som nämndes i beskrivningen av forskningsmiljöerna ovan, upparbetade forskningsnätverk kring lesson/learning study (University of Hong Kong, Hong Kong Institute of Education, University of the Witwatersrand, Johannesburg) samt The Word Association of Lesson study (WALS) där forskarskolans ledning är council members och som anordnar årliga konferenser kring detta tema. HLK har samarbetsavtal med Hong Kong Institute of Education. Där finns ett speciellt center för Learning study (CLS) med utbildning och forskning. Licentiandernas avhandlingsarbete kan på olika sätt knytas dit.

Referenser

- Arfwedson, G.B. (2006). *Litteraturdidaktik från gymnasium till förskola*. Vetenskapsrådets rapportserie 11:2006.
- Cobb, P., Confrey, J., diSessa, A., Lehrer, R., & Schauble, L. (2003). Design experiments in educational research. *Educational Researcher*, 32(1), 9-13.
- Carlgren, I. (2012) IJLLS**
- Foray, D. (2007). *Innovation systems and policies in VET*. OECD/CERI, Paris, 4-5- February, 2007.
- Gustavsson, L. (2008). *Att bli bättre lärare*. Högskolan i Kristianstad, Kristianstad.
- Holmqvist, M., Gustavsson, L., & Wernberg, A. (2007). Generative learning: Learning beyond the learning situation. *Educational Action Research*, 15(2), 181-208.
- Högskoleverket (2012). Utvärdering av forskarskolor för lärare. Rapport 2012:9
- Knorr Cetina, K. (1999). *Epistemic Cultures. How the Science make Knowledge*. Harvard University Press.
- Kullberg, A. (2010). What is taught and what is learned? Professional insights gained and shared by teachers of mathematics (Vol. 293). Göteborg: Acta Universitatis Gothoburgensis.
- Lewis, C. (2006). How should research contribute to instructional improvement? *Educational Researcher*, 35(3), 3-14.
- Marton, F., & Pang, M. F. (2003). Beyond "lesson study": Comparing two ways of facilitating the grasp of economic concepts. *Instructional Science*, 31(3), 175-194.
- Nuthall, G. (2004). Relating classroom teaching to student learning: A critical analysis of why research has failed to bridge the theory-practice gap. *Harvard Educational Review*, 74(3), 273-306.
- Runesson, U. & Gustafsson, G. (2012)**
- Schyllerqvist, B. (2005) *Svensk historiedidaktisk forskning* . Vetskapsrådets rapportserie
- Strässer, R. (2005). An Overview of Research of Teaching and Learning Mathematics. Vetenskapsrådets rapportserie.
- Strässer, R. (2005). An Overview of Research of Teaching and Learning Mathematics. Vetenskapsrådets rapportserie
- Van den Akker, J., Gravemeijer, K, McKenney, S. & Nieveen, N. (Eds). (2006). *Educational design research*. London: Routledge
- Wernberg, A. (2009). Lärandets objekt: vad elever förväntas lära sig, vad som görs möjligt för dem att lära och vad de faktiskt lär sig under lektionerna. (doktorsavhandling). Umeå, Kristianstad: Umeå universitet, Högskolan i Kristianstad.
- Vetenskapsrådet (2011). Beviljade forskningsansökningar och möjlig utbildningsvetenskaplig excellens. Vetenskapsrådets rapportserie.

Tabell 1. Förteckning över metodisk (learning study) samt ämnes-/ämnesdidaktisk handledningskompetens vid resp. lärosäte.

Namn/lärosäte	Vetenskaplig kompetens	Ämne/ämnesdidaktisk kompetens	Metodisk kompetens (learning study)
Mona Holmqvist, Gu	Docent		X
Angelika Kullberg, GU	FD	Matematikdidaktik	X
Cecilia Kilhamn, GU	FD	Matematikdidaktik	
Johan Häggström, GU	FD	Matematikdidaktik	X
Christian Bennet, GU	Docent	Matematik	
Åke Ingerman, GU	Professor	Teknik	

Maria Svensson, GU	FD	Teknik-did	X
Anita Wallin, GU	FD	Naturvetenskapernas didaktik	X
Claes Olander, GU	FD	Naturvetenskapernas didaktik	X
Frank Bach, GU	FD	Naturvetenskapernas didaktik	
Ann Zetterqvist, GU	FD	Naturvetenskapernas didaktik	
Eva Nyberg, GU	FD	Naturvetenskapernas didaktik	X
Anne Dragemark Oscarsson, GU	FD	Engelska	
Ulla Runesson, HLK	Prof	Matematikdidaktik	X
Ellen Almers, HLK	FD	Naturvetenskapernas didaktik	
Per Askerlund, HLK	Docent	Biologi	
Mattias Jakobsson, HLK	FD	Engelska	
Robert Gunnarsson, HLK	FD	Fysik	
Elsie Anderberg	Professor	Läs- och skrivinlärning	
Ann-Katrin Swärd, HLK	FD	Svenskdidaktik, (läs- och skrivinlärning)	
Ylva Lindberg, HLK	FD	Svenska, litteraturvetenskap	
Mattias Fyhr, HLK	FD	Svenska, litteraturvetenskap	
Laila Nielson, HLK	FD	Historia	
Åsa Westerberg, HLK	FD	Kulturgeografi	
Jesper Boesen, HLK	FD	Matematikdidaktik	
Hans-Albin Larsson HLK	Professor	Historia	
Elisabet Sandblom, HLK	FD	Tyska	
Annica Denke, HLK	FD	Engelska	
Ingrid Carlgren, SU	Professor		X
Inger Eriksson, SU	Professor		X
Torbjörn Tambour, SU	Docent	Matematik	
Kristina Danielsson SU	FD	Svenska	
Ylva Ståhle, SU	FD		X
Viveca Lindberg, SU	FD	Yrkesämnen	X
Diana Berthén, SU	FD	Särskolan (läs- och skrivutveckling)	
Inger Lindberg, SU	Professor	Tvåspråkighet, Svenska som andra	

		språk	
Maria André	FD	Naturvetenskapernas didaktik	X

Ingrid Carlgren, SU	Professor		X
Inger Eriksson, SU	Professor		X
Kajsa Falkner, SU	FD		X
Torbjörn Tambour, SU	Docent	Matematik	
Kristina Danielsson SU	FD	Svenska	
Ylva Ståhle, SU	FD		X
Viveca Lindberg, SU	FD	Yrkesämnen	X
Diana Berthén, SU	FD	Särskolan (läs- och skrivutveckling)	X
Maria Andrée, SU	FD	Naturvetenskapernas didaktik	X
Inger Lindberg, SU	Professor	Tvåspråkighet, Svenska som andra språk	